

11.

D E O D U C E
MEDITATIO S. EVANGELII
DOMINICÆ I. POST
CIRCUMCISIONEM
C H R I S T I

Additis S. Patrum dictis, Quæstio-
numq; aliquot decisione, ad uberio-
rem textus, cum opus est,
explicationem, & Heterodoxorum refutationem.

Q U A M
In Regia Aboënsi Academia.

P R Æ S I D E
DN. Æ S C H I L L O P E T R Æ O
S. S. Theol. Doct. Profess. & Civitatis ejusdem Pastore.

Examini subijcit, in Auditorio Majori, horis solitis

Ad diem Junij Anno 1649.

A N D R E A S Æ S C H I L L I P E T R Æ U S.

A *Cypr: de Baptif: Christi:*

Veniebat Christus ad Baptismum non egens lavacro, in quo peccatum non erat, sed ut
Sacramento perennis daretur autoritas, & tanti virtutem operis nulla personas
rum acceptio commendaret; quoniam remissio peccatorum, live per baptismum,
live per alia Sacramenta daretur, proprie est Spiritus S. & ipsi solius huius efficien-
tiz privilegium manet.

B *Fulgentius de fide ad Pet: c. 9.*

Firmissime, tene, illam vocem, qua solus locutus est Deus pater: Et illam carnem qua
solus homo factus unigenitus Deus; & illam columbam, in cuius specie Spiritus S.
super Christum descendit; illasq; lingvas, in quarum visione Apostolos replevit,
opera essetotius S. Trinitatis.

A B O Æ.

Excudebat Petrus Wald/ Acad. Typogr. Anno 1649.

*Spectatissimo & Prudentissimo
Viro,*

DN. M. CAROLO Pomerening!

**S. R. M. tis & Regni Sveciæ, in Muschovia Residenti
fidelissimo, Avunculo suo charissimo, Fautori ac
Promotori officiosè colendo S.**

Media, Avuncule charissime, quibus studiorum nostrorum fines communi Philosophorum suffragio, assequi valeamus; sunt Natura, institutio & Exercitatio: & quidem ea necessitate juncta ut si quoddam horum absuerit, omnes nostri conatus irriti, & labores vani sint futuri. Nō n. natura sine arte, neq; ars sine presidio natura sufficit; ut nec ars sine exercitatione. Sed sicut caca est, sine disciplina Natura: ita disciplina sine natura; in utraq; in parū momenti fuerit, exercitiū si subtraxeris. Ut n. ager, si non colatur, inquit Plut: nō solum in frugifer manet, sed sylvescit etiam: Ita adolescens bona licet indolis, nisi præceptis honestis exerceatur, non solum non evadet bonus, sed ad multa vitia flectetur. Hinc Demosthenes cum sibi non tam artem, quam actionem & pronunciationem deesse animadvertet, in subterraneum locum domi suæ, singulis diebus descendit, actionis formandæ, vocūq; componendæ causa. Hac cum aliquot præstantissimi juvenes S. Theologia Studiosissimi, in hac Academia Aboën- si, ad optima quæq; instituti, intelligerent, ad ipsum usum in hac facultate ut pervenirent, homilias in Evangelia anniversaria, privatim & publicè discutiendas suscipere gestiebant. Horum exemplo & ego excitatus, Homiliam hanc in textum de Baptismo Christi, sub presidio plurimum Reverendi Patris mei, ventilandam proposui. Quam tuo nomini Avuncule Charissime, consecrare volui, ut pro tuo mei amore, gratitudinem & observantiam ad quam tibi me obligatum agnosco, qualicunq; modo declarem. Tui itaq; honorande Domine Avuncule, Patrone Magne, hoc qualecunq; devotionis meæ munus, benevolentia amplectere, maius Deo duce, maior dabit ætas. Ego interim, ut in me grati animi laudem non requiras, sedulò curabo. His Deo unice commendatus, vale.

Aboæ ip[s]is Cal:

ANDREAS PETRÆUS,

EVANGEL: Matth. 3: 13. ad finem.

Tunc ascendit Iesus à Galilæa ad Jordanem ad Johannem ut baptizaretur ab illo. At Johannes prohibebat illum dicens, mihi opus est ut abs te baptizet, & tu venis ad me; Respondens autem Iesus, dixit ad illum, Omitte nunc. Sic enim decet nos, ut compleamus omnem justitiam. Tunc dimittit illum. Et baptizatus Iesus ascendit protinus ab aqua. & ecce aperti sunt cæli, & vidit Spiritum Dei descendentem tanquam columbam & venientem super ipsum. & ecce vox de cælis dicens, hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacitum est.

Sanctus Matthæus commemorat 1. in hoc Evangelio, quod Johannes baptista cæperat suo fungi officio, prædicando & baptizando, quodq; per multos habuerat auditores. De Christo etiam locutus est Johannes baptista, ostendens magnum inter se & Christum esse discrimen, & quod Johannes sit solummodo minister fundens aquam super homines qui baptizabantur, Christoq; longe sit inferior, qui virtutem peccata tollendi, aquæ confert, & quod Christus discrimen sit facturus inter verè penitentes & dignè Sacramento baptismi & indignè eo utentes, quos igni inextingvibili ad judicabit. 2. In eo ipso temporis momento inquit Evang: Cum Iohannes sic concionaretur, de Christo, venit Christus ex suâ patriâ Galilæâ, petens sibi administrari baptismum à Iohanne, quam petitionem Iohannes primò quidem Christo denegat, prætendens suam indignitatem, & quod conveniens esset, ut ipse à Christo baptizaretur. Cum
autem

autem CHRİstus instat reddens petitionis suæ causam: Si-
ne fieri inquit, ut impleamus omnem iustitiam: tum Io-
hannes obsequitur eumq; baptizat. 3. Refert quoq;
Evang. Quod Christo baptizato & ex aqua ascendenti
aperti cœli sint, & Spiritus Dei descenderit sicut columba,
& venerit super Christum, quod etiam audiverit Iohan-
nes vocem ex cœlis dicentem: Hic est filius meus di-
lectus, in quo mihi complacuit.

Informamur in hoc Evangelio, de Baptismo & illius in-
stitutione; ubi ostenditur baptismum esse divinitus insti-
tutum. Deinde hic fides nostra egregiè confirmatur
de S. Sancta Trinitate, Filius secunda persona in Iorda-
ne baptizatur. Spiritus S. Apparet super filium in spe-
cie columbæ. Vox Patris de cœlo auditur: hic est filius
meus dilectus.

PARTES.

I. De Christi Baptismo.

II. S. S. Trinitatis manifestatione.

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter & sim-
pliciter tractare constituimus: *Omnipotens & æternus
Deus Pater noster cœlestis dilectissimus, nobis omnibus benedi-
cat, cunctaq; utiliter & fructuose cedere faciat.*

PARS PRIMA.

In qua meditamur.

I. Tempus, quando Christus
baptizatur.. Tunc venit Christus ex Galilæa ut baptize-
retur à Iohanne, v. z. cum S. Iohannes in ipso esset opere,
concionaretur & baptizaret, tunc venit Jesus petens bap-
tismum, cum Iohannes auditores suos informasset de
Christi adventu, & summam expectationem adventus
illius

illius in illis excitasset. Dicit enim Luc: tunc Christum baptizatum cum omnis populus baptizaretur, unde constat præter Baptistam multos alios spectatores & testes fuisse eorum, quæ acciderunt cum Christus baptizaretur. Ideo enim vocatur manifestatio coram Israele Ioh. 1. 31.

L. C. 1. Christus venit oportuno tempore, cum ejus manifestatio quam commodissimè coram Israele fieri potuit, in tanto hominum concursu; & postquam Iohannes suâ prædicatione auditorum corda præparasset ad seriam expectationem adventus ejus. Hoc Christi exemplo monemur, occasionem rerum agendarum minimè negligendam. Salomon id ipsum monet Eccl. 3. Quodlibet hominis opus requirit tempus, si prosperè velimus id succedere.

L. C. 2. Postquam Iohannes malleo legis corda auditorum contudisset, veram contritionem in illis excitasset, venit Christus; sic obstinatis peccatoribus prius prædicanda est lex, postea verò oleum Evangelij infundendum: Animæ famelicæ cibis Spiritualis benè sapientia fatura etiam favum mellis conculcat. Prov. 27. Et Christus laborantes & onerantes ad se invitat Matth. 11.

II. Locum, I. Unde Christus

venerit ad Iohannem. Iesus venit ex Galilæa & quidem Nazareth ubi apud parentes obscurus & quasi faber substi erat usq; ad annum suum 30. Marcus addit, à Nazaret Galilææ. Quò indicatur quod Christus hætenus sub obedientiâ Mariæ & Iosephi vixerit Nazarethi, nunc verò relicto Nazaretho, venerit in Iudæam ad Iohannem. Potuisset quidem Christus in Galilæa baptismum suscipere, & Iohannem vocare ad se, potuisset ibi sese manifestare, sed aliter visum patri coelesti, huic Patri sui

be-

beneplacito Christus satisfactorius, ad locum destinatum publicæ prædicationi Iohannis Baptistæ se confert.

L. C. Monemur exemplo Christi venientis ad Iohannem non negligendum locum ubi S. ministerium peragitur, non evocandos inde verbi ministros in ædes privatas, sine gravi causâ & evidente necessitate. Sic venit Naëman Syrus, ad Elisæum ut mundaretur per eum à leprâ suâ 2. Reg. 5. Quod dum faciunt, præsertim magnates, ministerio & veritati doctrinæ non exiguum consiliant auctoritatem.

2. Locus ad quem Christus se confert & in quò baptizatur. Locus hic fuit Bethabara juxta Iordanem, ibi enim dicitur Iohannes baptizasse Ioh. 1: 28. Ubi trajectus fuit, illis qui trans Iordanem proficisci voluerunt, vel dictus locus iste à miraculo traducti populi Israël in terram promissionis, significat hoc nomen Bethabara, domum trajectus sive locum unde transiverunt viatores, per aquam, portitoris operâ adjuti.

L. C. Præbet locus iste circa Iordanem ubi Iohannes baptizabat Bethabara v. z. quâ parte olim Josua insigni miraculo populum Israëliticum in terram promissam duxit, pulchram comensationem. Quod ut Josua fluentia Iordanis dividit, sic Christus ad Iordanē, cælum dividit, peccatis nostris clausum, producit nos non ad terram Canaan sed in veram Patriam in æternam requiem, unde nunquam eijciemur. Heb. 10: 20. Preterea sicut apud Iordanem Deus magnificavit Iosuem per transitum Iordanis. Ios. 3. 17. Sic Deus Christum per baptismum in Iordane illustrem & gloriosum reddit, voce cœlitus delata: hic est filius meus dilectus.

III. Colloquium inter Christum

flum & Johannem. Petiverat Christus à Johanne ut si-
 bi baptismum administraret, exprimit se hâc de causa
 advenisse ex Galilæa ut baptizaretur ab eò, ut fateretur hoc
 ipso se aliena peccata in se recepisse non imitanda sed ex-
 pianda. Iohannes verò revelante Spiritu S. qui ipsi in
 utero matris adhuc delitescenti, Christum in utero bea-
 tæ Mariæ virginis, revelavit, cum Christum quem de
 facie antea non noverat, iam cognovisset; tergiversatur
 ad Christi petitionem, & causam exponit quo minus id
 facere possit, v. z. quod ipsemet Iohannes opus haberet ut
 à Christo baptizaretur. Cum verò Iohannes inquit:
 Ego opus habeo à te baptizari, egregiam edit confessio-
 nem, de se, & de Christo, de se indigente, & Christo om-
 nia perficiente. In hac equidem confessione 1. Indicat
 se non posse à peccatis mundari, hæreditatem æternæ vi-
 tæ accipere nisi per Christum. 2. Quod non possit ap-
 plicare sibi sine S. Sancti auxilio, gratiam & Salutem,
 quæ Verbo & Sacramentis offertur, Gal. 3: 3. Quod S.
 Sanctum nulla ratione possumus promereri, sed hoc
 opus solius Christi esse, & ex ejus beneplacito dependere.
 4. Rotundè indicat & fatetur se non posse in gratia perse-
 verare, & Salutem acceptam & reliqua beneficia retine-
 re, nisi Christus id ipsum suo Spiritu efficiat. (Qu. 1.)
 L. C. Ex hâc Johannis confessione observandum
 quod quantumvis sanctus sibi quis videatur, omnino ta-
 men necesse habeat, petere à Christo ut ab illo, Spiritu S.
 baptizetur, oportet omnes indigentiam suam confiteri,
 quantumvis magnis polleant donis, dona habentibus o-
 pus est perseverantia in fide, in spe, in dilectione Dei &
 pia conversatione, hoc solum tribuendum est Christo:
 initium salutis mûdi & ultimum, igitur exclusa est omnis
 gloriatio, in Domino tn. gloriari licet, quod sufficientia
 nostra ex Deo sit.

IV. Johannis permissionem

& Christi baptismum. Permissionis hujus causa erat, quod Christusurgeret suum propositum, dicens: Sine nunc ita esse, sic decet nos implere omnem justitiam: quasi Christus diceret, quamvis verissimè docueris de me auditores tuos, quod sim is, qui baptizem Spiritu S. & tu rectè dixeris quod opus habeas ut à me baptizeris, tamen is est officij mei status, ea est ratio, ut me abs te baptizari, requirat patris mei coelestis voluntas, huic satis fieri oportet, implenda n. est omnis justitia, omne quod ad justitiam hominis pertinet, omne quod expediri oportet, ad hominis justitiam efficiendam, & quod alijs bono est exemplo id, non est intermittendum. Requiritur enim ad hanc justitiam, non solum ut ego victima fiam pro homine, peccata auferam, perfectissimâ obedientiâ legi satis faciam pro homine, sed etiam ut media illa sanctificem, quibus hæc mea beneficia applicanda sunt & distribuenda. Cum itaq; Baptismus tale sit medium, placuit Patri meo coelesti & mihi, huic ordinationi divinæ satis facere. Quod verò Christus sic locutus est, ac si partem aliquam ad complendam hanc justitiam Iohanni tribueret, quamvis solus Christus sit qui tollat peccata mundi, solus sanctificet nos, per hoc ostenditur quod Christus agnoscat Iohannem cooperarium Dei 1. Cor. 3: 9. Quod in eo repositum erat verbum reconciliationis, de eo exhortante per ipsum 2. Cor. 5. v. 19. 1 pet. 1: 25. Eph. 5. 26. Ideoq; Christus de utroq; verba facit, de se ut de Domino & authore justitiæ, de Iohanne autem ut de ministro quodam, & S. Johannes antea de Christo coram toto Israele id ipsum testatus est. Quidam sic intelligunt Christi responsionem: ut impleamus omnem ju-

nitiam: oportet unumquemq; nostrum facere officium suum. Meum nunc est officium suscipere baptismum, tuum verò administrare, quare uterq; nostrum rectè fecerit, si officio suo non defuerit. (A)

L. C. 1. Quia Christus Johannem ministrum simul includit in impletione illius justitiæ, quam Christus nobis erat paraturus, planum est ministerium verbi non contemnendū esse, nec inmediate informationem à Deo de æterna salute, peccatorū remissioe, expectandā uti phanatisti quidā perhibent, quæ falsa opinio solidè refutatur scripturæ oraculo modò recitato, Christus meritis nobis justitiam, Christus etiam nobis illam applicat & distribuit, in promerendo solus est, in applicando utitur etiam opera ministrorum, ita tamen ut minister sit tantum vox clamantis: Aquæ verò Sanctificatio & efficacia verbi & Sacramentorum sit solius Christi: Hæc ita sunt conjuncta, quod Deus quidem regenerat, sed per verbum. 1. Pet. 1: 23. Christus sanctificat & munda Ecclesiam, sed lavacro aquæ in Verbo Ephes. 5: 26.

L. C. 2. Tunc loco bono res sunt in Ecclesia, Politia & Oeconomia, cum quisq; suæ vocationi gnaviter incumbit. neq; suum officium negligit, neq; in aliorum factis se ingerit.

V. Ritus baptismi Christi.

Christus in fluvio Iordanæ baptizatur vulgari aqua, uti alij baptizantur, nec ulli peculiare ritus hic leguntur adhibiti, ablutum est corpus Christi aqua Iordanis, sive illud immersione sive perfusione factum fuerit; Sufficit enim si sit ablutio vel lavacrum. 1. Cor. 6: 11. Eph. 5: 26. Tit. 3: 5. Tantum aliqua in eo differentia esse videtur, quod ut innuit Evang. Matth. Christus mox ut baptizatus erat,

ascen-

ascenderat ex aquâ; non expectatâ aliqua Johannis vel informatione vel adhortatione, quæ in aliorum baptismo fuisse videtur, postquam verò ex aqua ascenderat, se ad orationem in omnium oculis componit, ut Evang: Luc. indicat c. 3: 21.

L. C. 1. Quia Christus baptismum cum nobis peccatoribus communem suscepit, apparet nos per baptismum effici membra ejus, & coalescere quasi cum eo in unum corpus, 1. Cor. 12: 13. Aperitur cœlum baptizato credenti in Christum, in filium Patris dilectum, in quo ipsi benè complacuit, tota adest S. S. Trinitas & baptizatos in filio suo dilecto diligit, ideoq; Baptismus ab Apostolo. 1. Pet. 3: 21. Vocatur stipulatio bonæ conscientia; in baptismo enim interrogatur; an sit homo pacatâ & tranquillâ mente? Respondetur ad interrogationem; Pax est, lætitia est, Deus dilexit nos in dilecto.

L. C. 2. Sacramenta pijs precibus sumenda, post eorum usum, gratiarum actioni & precibus vacandum; ita videmus Christum in usu Baptismi fecisse: Nobis omnibus in exemplum non spectandum modò, sed etiam imitandum.

SECUNDA PARS.

Quomodo Christus à Iohanne in Iordane baptizatus, in primâ parte percepimus: in secunda quæ post baptismum Christi contigerint miracula, videbimus. In quâ meditamur.

I. Cœlorum apertionem. Dum Christus in ripa Jordanis erat baptizatus, aperiuntur cœli, hoc est, ista pars mundi, quæ propriè cœlum dicitur, visa fuit aperta super solum Christum, in gloriam Christi

aperti sunt cœli. Debebat hæc apertio cœli testimoni-
um esse de cœlesti hujus Doctoris & doctrinæ ejus origi-
ne, quæ per ministerium Verbi & Sacramentorum, cœli
portas credentibus referatura esset: quodq; Christus
suo officio copulaturus esset, quæ in cœlis sunt & quæ in
terra Eph. 1: 10. Quando historias V. T. conferimus,
in quibus fit mentio apertionis cœli, plerumq; fit mentio
ignis, vel splendoris & lucis: Deus inhabitat lucem inac-
cessibilem, cujus specimen aliquod in apertione cœlorum
ostenditur, Ezech. 1: 1. 2. Reg. 2: 11. Apoc. 4: 1. C. 11: 19. C. 19: 11.
Col. 1: 12. Vidit ergo baptista in ripa Iordanis Christum oran-
tem, & sup eum cœlum quasi in duas partes scissum, sicut
Marcus loquitur: Et ex illa scissurâ (scilicet apertione) *(Qua pro-
pter cœli distantiam non potuisset certam personam de-
monstrare & ab alijs distingvere)* vidit emicantem, & per
radios è cœlo usq; ad Christum se porrigentem lucem
augustio rem & diviniorem, quam pro hujus mundi ra-
tione. Qualis fuit illa lux quæ Paulum circumfulsit, Act.
9: 3. Cap. 12. v. 6: Cap. 26. v. 13.

L. C. Monemur hæc cœlorum super Christum apertio-
ne per Christum in Iordane baptizatum propter peccata
nostra clausos cœlos referari. Ipse est qui cœlum ape-
rit, ipse in cœlum ascendit; ille de cœlo descendit, Ioh. 3:
huic ergo cœlum patet, hic solus nobis aditum patefecit,
ita rectè huic animas nostras commendamus dicentes:
in manus tuas Jesu Christe commendo spiritum meum,
Domine Jesu suscipe animam meam. Memento nostri
Domine Jesu qui es in regno tuo, qui in cœlo dominaris,
qui habes claves Paradisi. Respondebit nobis Salvator
noster; Hodie mecum eritis in Paradiso.

II. Spiritus S. descensum. In
ipsâ

ipsa luce aperti coeli, Spiritus S. columbæ corporali specie descendendo sensim sive pedetentim se dimisit, donec species illa manens infederet Christo sive maneret super Christum. (*Quaest. 2.*)

L. C. Spiritus S. descensus sup Christum, ostendit ej, non ad mensuram datum Spiritum S. sed largissimè, plenissimè, copiosissimè, Ioh. 3: Unctus enim est Christus oleo lætitiæ magis quam fratres. Hoc oleum explicat Act. 10. Petrus, cum ait: Deus unxit Iesum Spiritu S. & potentiâ: & Esaias 61: in persona Domini Messia loquitur: Spiritus Domini super me. Quod vaticinium in se impletum Salvator Luc. 4: perspicuè testatur. Hic verò nemo cogitet quod iam per hunc descensum Spiritus S. visibilem, Christus primum unctus sit Spiritu Sancto, sed ut qualis esset Christus, quod donatus & unctus esset Spiritu S. doceret spectatores præsentis, nam Spiritum Sanctum semper habuit. Voluit etiam Christus apparitione & descensu spiritus S. docere, baptizatos in baptismo donari Spiritu S.

III. Vocem de coelo auditam.

inde vox Patris etiam auditur: Hic est filius meus in quo mihi complacuit. Hæc verba: Hic est filius meus; scripta sunt in Psal. 2. Filius meus es tu, ego hodiè genui te. & 2. Sam. 7. scriptum est de Christo: Ego ero ei in patrem, & ipse erit mihi in filium. Reliqua: In quo mihi complacuit. desumpta sunt ex Esa. 42. Ubi pater celestis sic loquitur: Ecce servus meus! suscipiam eum, Electus meus, complacuit sibi in illo anima mea. B. (*Quaest. 3.*)

L. C. I. Admonemur Christum, non testimonio humano aut terreno aut niti ullis alijs quam divinis. Hinc ergò maxime probatur Christi divinitas vñ, ex ore Patris dicen-

dicentis: Hic est filius meus dilectus. Conticescat ergo humana ratio & fallax, Unigenitum negans Christum esse verum Deum, memineritq; ex hac Patris voce: In quo complacuit; Patrem antea nobis iratum per solum Christum esse nobis reconciliatum; Unde Petrus in Act. Dicit: Non esse præter nomen Iesu, aliud nomen in quo salvi fieri possumus. Act. 4: 12.

L. C. 2. Monerac docet nos hoc summam esse credendum in unâ Trinitate tres distinctas Personas, Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum. Patris persona loquitur de filio, Filius cōspiciebatur, Spiritus Sanctus in specie columbæ apparet.

Tibi igitur aeterno Patri Domini nostri Iesu Chr: toto peccatore gratias agimus, quod dilectum Filium tuum propter peccata nostra in mortem misisti. Et tibi Iesu Christo Domine nostro simul gratias agimus, quod sanguine tuo nos à peccatis nostris abluis & munda. Tibi etiam Spiritui S. gratias agimus, quod per aquam baptismi nos regeneres & renoves, ut heredes efficiamur juxta spem vitæ æternæ, qui es Deus unus, verus & vivus laudandus in secula.

Benedictio & Claritas, & Sapientia, & gratiarum actio, & honor, & virtus, & fortitudo DEO nostro in Secula seculorum, Amen., Apocal. 7: 12.

QUÆSTIONES.

I.

An Ex verbis Johannis Baptistæ: (Ego opus habeo à te baptizari) Johannem à Christo postea aqua, fuisse baptisatum colligi possit? Neg:

Nam Johannes non expectavit à Christo baptismum a qua sed Spiritus S. Ego baptiso, inquit, aqua, sed qui post

me

me venit baptizabit S. San. & hoc baptismo sibi op^o esse Iohannes fatetur, ut scz à Christo spiritu baptizetur. Comprehenduntur autem sub appellatione baptismi, spiritus omnia beneficia NT. totum meritum Christi, & applicatio ejus: Effundit enim Spiritum regenerationis & renovationis ut iustificati ipsius gratia hæredes simus vitæ æternæ. Tit3. 5. confitetur itaq; Iohannes. 1. se non posse à peccatis mundari & hæredem esse vitæ æternæ nisi per Christum. 2. quod ad gratiam & salutem, quæ verbo & Sacramentis offertur, nō possit se applicare nisi. S. Sancto baptizetur, & S. Sanctum se non posse promereri, sed fide opus est, ut à Christo Spiritu baptizetur. 3. non posse se ex proprijs viribus aliquid facere nisi spiritu renovationis donetur à Christo. 4. & quamquam beneficia illa jam fide possidebat, tamen, inquit, opus habeo ut à te baptizer; hoc est, fatetur se non posse in gratia perseverare & salutem acceptam & reliqua beneficia retinere, nisi Christus S. Sancto hoc in ipso operetur.

2. An columba, vera fuit, an verò species seu simulacrum solum columbæ in quâ descendit S. Sanctus? Respon;

Operose hoc quærendum & disputandum non videtur, non enim agitur de articulo fidei, sufficit simpliciter historiam retinere de præsentia & unctione S. sancti, quod illa indicata & obsignata sit visibili columbæ specie. Non enim operum omnium Dei, ratio vel inveniri vel reddi potest. Est verò svavissima pictura ministerij, per quod Deus nobiscum agit, quod S. Sanctus descendit & manet super Christum, qui ad prædicandum mittitur, nō formidabili aliqua aut nimis angusta specie, sed

sed columbina: hoc est, simplici & placida specie, ne absterreamur ipsum cum fiducia in ministerio accedere, & quia Christus prædicaturus erat animum acceptabilem Domini, placaturus ipsius iram, ideo unctus est Spiritu in columbæ specie, sicut cessante diluvio, columba ramum oliuæ ferens nuntiavit iram Dei esse placatam. Gen: 8. de quo Luth: in scholio sic loquitur: Foliū vel oliuæ ramus significat Evangelium, quod Spiritus S. virtute in Ecclesia semper sonet. Oleum verò significat misericordiam & pacem, quam docet & offert Evangelium.

3. Quomodo intelligendum quod vox Patris describitur apud Marcum in secunda Persona: Tu es filius meus, apud Matth. in tertia Persona, ut in hoc textu: Hic est Filius meus? Resp.

Simpliciter & rectè hoc sic intelligendum, ut vox illa Patris accipiatur bis repetita: Ad 1. Christum ipsum, sicut. Marcus scribit: Tu es Filius meus. 2. Ad Baptistam & reliquos, monstrans ipsis Christum, sicut Matthæus in hoc textu refert: Hic est Filius meus &c. sic & in vaticinijs Prophetarum, utroq; modo vox illa describitur, ut Psal. 2. 7. Tu es Eilius meus: sed Esaiæ. 42. 1. habetur. Electus meus est in quo mihi complacuit; voce itaq; Patris ad Filium: Tu es Filius meus; ostenditur quod Filius sit verè constitutus sacerdos in æternum quæ constitutio describitur psal: 110. Hebr. 7. 17. Voce Patris: hic est Filius meus; ostenditur, Iohannem Baptistam aliosq; omnes debere discere hunc in Iordane baptizatum, esse Filium Dei; sicut Iohannes etiam dicit se didicisse ex hac voce patris, hunc Iesum Nacarenum à se baptizatum, esse Filium Dei & qui in ipsum crederet haberet vitam æternam.

